

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 405/09-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. decembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Ing. K. M., súdneho exekútora, K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a porušenia čl. 13 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžf 2/2009 z 29. januára 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Ing. K. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. apríla 2009 faxovou správou a 21. apríla 2009 poštou doručená sťažnosť JUDr. Ing. K. M., súdneho exekútora, K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a porušenia čl. 13 ods. 1 ústavy rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Sžf 2/2009 z 29. januára 2009.

Zo sťažnosti a z pripojenej dokumentácie vyplýva, že Daňový úrad Košice V (ďalej len „daňový úrad“) určil sťažovateľovi platobným výmerom č. 709/230/36928/06/ZIM z 3. novembra 2006 rozdiel dane z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie august 2001 v sume 42 136 Sk. Sťažovateľ podal proti platobnému výmeru odvolanie, ktoré Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „daňové riaditeľstvo“) rozhodnutím č. I/223/12658-77384/2007/99251-r z 12. októbra 2007 ako nedôvodné zamietlo. Sťažovateľ napadol predmetné rozhodnutie daňového riaditeľstva žalobou, ktorú Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) zamietol rozsudkom sp. zn. 6 S 129/2007 z 2. októbra 2008. Najvyšší súd rozhodnutie krajského súdu potvrdil napadnutým rozsudkom sp. zn. 3 Sžf 2/2009 z 29. januára 2009.

Podľa názoru sťažovateľa je napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nezákonný, pretože potvrdil postup daňových orgánov, ktorý bol v rozpore so zákonom Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“). Nezákonný postup spočíval podľa sťažovateľa v tom, že daňovú kontrolu nevykonávali zamestnanci daňového úradu ako správcu dane, ale vykonaním kontroly boli poverení zamestnanci Daňového úradu Prešov I, hoci neboli splnené podmienky na tento postup. Sťažovateľ tvrdí, že *„jeho právom vyplývajúcim z ustanovenia článku 46 ods. 2 Ústavy SR bolo, aby daňovú kontrolu vykonávali uňho zamestnanci Daňového úradu Košice V a v prípade, že títo z dôvodu uvedeného § 24 ods. 1 vykonávať nemohli, aby boli z vykonávania kontroly vylúčení a miestna príslušnosť bola v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 delegovaná inému správcovi dane. Iný postup nemožno považovať za správny.“*

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že neboli splnené podmienky na určenie daňovej povinnosti podľa pomôcok predpokladané ustanovením § 29 ods. 6 zákona o správe daní a poplatkov. Porušenie zákona o správe daní a poplatkov vidí sťažovateľ aj v tom, že prvostupňový orgán doručil písomnosti týkajúce sa daňovej kontroly JUDr. E. K., ktorého sťažovateľ

splnomocnil na zastupovanie v daňovom konaní, nie na úkony v súvislosti s daňovou kontrolou. S touto námietkou sa odvolací súd vo svojom rozsudku nevysporiadal ani sa o nej v odôvodnení napadnutého rozsudku nezmienil. Ďalšie porušenie zákona o správe daní a poplatkov vidí sťažovateľ v tom, že 10. októbra 2006, keď sa malo uskutočniť prerokovanie protokolov o určení dane podľa pomôcok, správca dane nemal k dispozícii vyjadrenie sťažovateľa k protokolom, ktoré podal v zákonnej lehote.

Sťažovateľ napokon tvrdí, že v období, za ktoré mu bol napadnutým rozhodnutím určený rozdiel dane z pridanej hodnoty, nebol osobou podliehajúcou dani z pridanej hodnoty podľa § 4 ods. 4 v tom čase platného a účinného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„Právo sťažovateľa zakotveného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého – každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom, na inom orgáne Slovenskej republiky a podľa článku 13 ods. 1 Ústavy SR – podľa ktorého, povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžf 2/2009 zo dňa 29. 1. 2009, bolo porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Sžf 2/2009 zo dňa 29. 1. 2009 a vracia mu vec na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky porušovať namietané práva sťažovateľa.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Sťažovateľ namieta, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj k porušeniu čl. 13 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu sa nemožno úspešne samostatne domáhať ochrany ustanovenia čl. 13 ods. 1 ústavy pre jeho všeobecnosť, ale len v spojitosti s ďalšími základnými právami a slobodami upravenými v druhom až siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (I. ÚS 20/00). Za týchto okolností by sa o prípadnom porušení čl. 13 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu vo veci sťažovateľa dalo uvažovať len v nadväznosti na záver o tom, že došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, t. j. v spojení s jeho porušením.

Pri preskúmaní sťažnosti sťažovateľa ústavný súd vychádzal tiež zo svojich ustálených právnych názorov, podľa ktorých nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov, a preto nie je ani jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne. O arbitrárnosti pri výklade a aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by

zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 180/02, I. ÚS 12/05).

Z obsahu sťažnosti možno vyvodit', že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnymi názormi najvyššieho súdu vyjadrenými v odôvodnení napadnutého rozsudku, ako aj tvrdenie, že najvyšší súd v odôvodnení tohto rozsudku nereagoval na jednu z jeho odvolacích námietok, podľa ktorej boli postup a rozhodnutia daňových orgánov nezákonné z dôvodu, že oznámenie o pokračovaní daňovej kontroly nebolo doručené sťažovateľovi, ale len jeho právnomu zástupcovi JUDr. E. K., ktorého ale nespnomocnil na zastupovanie v daňovej kontrole.

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že najvyšší súd v odvolacom konaní nerozhodol v súlade s návrhom sťažovateľa, ktorým žiadal, aby zmenil zamietajúci rozsudok súdu prvého stupňa a jeho žalobe vyhovel. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku súdu prvého stupňa v rozsahu námietok, ktorými sťažovateľ odôvodnil svoje odvolanie. Sťažovateľ v odvolaní najmä namieta, že

- a) nebolo jeho povinnosťou umožniť uskutočnenie daňovej kontroly aj po uplynutí zákonnej lehoty na jej vykonanie,
- b) neboli splnené zákonné podmienky na určenie daňovej povinnosti podľa pomôcok,
- c) v rozhodnom období nebol osobou podliehajúcou dani z pridanej hodnoty,
- d) nesúhlasí so záverom krajského súdu, podľa ktorého doručenie oznámenia o pokračovaní v daňovej kontrole osobe, ktorá nebola sťažovateľom splnomocnená na zastupovanie počas daňovej kontroly, nemalo vplyv na zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu.

Najvyšší súd napadnutým rozsudkom potvrdil vecnú správnosť výroku rozsudku súdu prvého stupňa, pričom k jednotlivým odvolacím dôvodom, ktoré sú aj obsahom sťažnosti sťažovateľa adresovanej ústavnému súdu, v odôvodnení uviedol:

- a) K povinnosti umožniť uskutočnenie daňovej kontroly:

„Z odôvodnenia rozsudku nemožno súhlasiť s právnym názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého žalobca bol povinný umožniť výkon daňovej kontroly dňa 07. 11. 2006, hoci jednoročná lehota na vykonanie daňovej kontroly uplynula dňa 25. 05. 2006.

Najvyšší súd zdôrazňuje, že lehoty uvedené v § 30a ods. 7 zák. č. 511/1992 Zb. sú zákonné procesné lehoty, ktoré zákon stanovil na vykonanie daňovej kontroly. Keďže sú stanovené priamo zákonom, nie je možné, aby ich správca dane nerešpektoval, resp. aby mu boli prolongované jeho nadriadeným orgánom nad zákonom stanovenú hranicu. Ide o lehoty počas plynutia ktorých je daňový subjekt povinný strpieť výkon daňovej kontroly a plniť povinnosti voči správcovi dane ustanovené daňovému subjektu v § 15 ods. 6 zák. č. 511/1992 Zb. Daňová kontrola predstavuje zásah orgánu verejnej správy do súkromnoprávnej sféry subjektu, preto môže byť vykonaný len v rozsahu a spôsobom ustanoveným zákonom (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). Daňová kontrola nemôže u daňového subjektu prebiehať po neobmedzenú dobu. Každý zásah orgánu verejnej správy do súkromnoprávnej sféry právneho subjektu sa spravuje univerzálnou zásadou proporcionality a ustanovenie lehôt na vykonanie daňovej kontroly je prejavom zásady proporcionality. Najvyšší súd konštatuje, že daňová kontrola po uplynutí zákonnej lehoty na jej vykonanie môže pokračovať iba so súhlasom dotknutého daňového subjektu. V opačnom prípade môže konanie správcu dane vytvoriť protiprávny stav v podobe nezákonného zásahu orgánu verejnej správy. Uvedené právne názory najvyšší súd už vyslovil v právnej veci K. M. proti Daňovému riaditeľstvu SR sp. zn. 3 Sžf 9/2007 zo dňa 19. 04. 2007 (účastníci konania sú totožní ako v prejednávanej veci) a poukazuje na to, že ide o ustálený právny názor senátu z ktorého vychádza i v iných právnych veciach.“

b) K splneniu zákonných podmienok na určenie daňovej povinnosti podľa pomôcok:

„Najvyšší súd konštatuje, že žalovaný v odôvodnení napadnutého rozhodnutia i vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu správne vychádzal z toho, že na proces určenia dane podľa pomôcok sa lehoty podľa § 30a ods. 7 zák. č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov (v znení účinnom do 31. 08. 2007) nevzťahujú. Správca dane nebol počas kontroly bezdôvodne nečinný. Žalobca však zaujal k splneniu dôkaznej povinnosti pasívny postoj, a preto správca dane dôvodne pristúpil k určeniu dane podľa pomôcok v súlade s ustanovením § 29 ods. 6 zák. č. 511/1992 Zb. S prihliadnutím na zásadu proporcionality,

ktorá predpokladá vyvážený výklad právneho predpisu medzi záujmom štátu reprezentovaného správcom dane a záujmom daňového subjektu najvyšší súd sa stotožňuje s právnym názorom žalovaného, že v prípade, že daňový subjekt si svoju dôkaznú povinnosť nesplní, neposkytne potrebnú súčinnosť počas zákonných lehôt na vykonanie daňovej kontroly, vyplývajú pre daňový subjekt dôsledky z ustanovenia § 15 ods. 2 v nadväznosti na § 29 ods. 6 zákona č. 511/1992 Zb. Vzhľadom na to daňový subjekt môže mať právny záujem na vykonávaní daňovej kontroly i po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty.“

c) K otázke, či bol sťažovateľ v rozhodnom období osobou podliehajúcou dani z pridanej hodnoty:

„Najvyšší súd považuje za vecne správne odôvodnenie súdu prvého stupňa (§ 219 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c O. s. p.), týkajúce sa záveru, že žalobca ako súdny exekútor splňal podmienku uskutočňovania zdaniteľného plnenia podľa § 2 ods. 2, písm. b) zákona č. 289/1995 Z. z., bol osobou podliehajúcou dani z pridanej hodnoty, a preto mohol byť správcom dane registrovaný za platiteľa dane z pridanej hodnoty na základe jeho žiadosti.“

Súd prvého stupňa vo vzťahu k tejto otázke v rozsudku sp. zn. 6 S 129/2007 z 2. októbra 2008 najmä uviedol:

„Žalobca v žalobe tvrdil, že nebol osobou uskutočňujúcou zdaniteľné plnenie, pretože poskytovanie služieb súdneho exekútora nenapĺňa pojmové znaky zdaniteľného plnenia podľa § 2 ods. 2 písm. a), b) zákona č. 289/1995 Z. z. z dôvodu, že nevykonáva zdaniteľné plnenie v rámci podnikania alebo v rámci činnosti súvisiacej s podnikaním, ani plnenie uskutočňované fyzickou osobou v rámci činnosti vykonávanej podľa osobitného predpisu, ktorými podľa odkazu pod čiarou je zákon č. 36/1967 Zb. o znalcoch a tlmočníkoch. Podľa právneho názoru súdu žalobca ako súdny exekútor splňal podmienku uskutočňovania zdaniteľného plnenia podľa § 2 ods. 2 písm. d) zákona č. 289/1995 Z. z. a bol osobou podliehajúcou dani z pridanej hodnoty, preto mohol byť správcom dane registrovaný za platiteľa dane z pridanej hodnoty na základe svojej žiadosti. Podľa legislatívno-technických pokynov uvedených v prílohe č. 2 k legislatívnym pravidlám (uznesenie Národnej rady Slovenskej republiky č. 511 z 18. 12. 1996 k návrhu

legislatívnych pravidiel tvorby zákonov publikované pod č. 19/1999 Z. z.) poznámky pod čiarou majú iba informatívny charakter. Poznámka pod čiarou nemá normatívnu povahu. Poznámkou pod čiarou nemožno normatívnym spôsobom určiť práva a povinnosti nad rámec právnej úpravy, ktorej sa poznámka pod čiarou týka. Skutočnosť, že poznámka 2a k ustanoveniu § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 289/1995 Z. z. k 31. 1. 2001 obsahovala odkaz iba na zákon o znalcoch a tlmočníkoch, neznamená, že iné činnosti vykonávané podľa ďalších právnych predpisov (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch, zákon č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti, zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní) nespádajú pod výklad ustanovenia § 2 ods. 2 písm. b) zákona č. 511/1992 Zb.“

Citované právne názory najvyššieho súdu v spojení s právnymi názormi súdu prvého stupňa sú podľa názoru ústavného súdu v konkrétnych okolnostiach prípadu z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné. Zo zistení ústavného súdu totiž vyplýva, že najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku zhrnul skutkové zistenia a právne závery krajského súdu, ktoré boli v rozsahu odvolacích námietok sťažovateľa predmetom preskúmania v odvolacom konaní, uviedol, akými úvahami sa správal pri rozhodovaní, ako aj právne posúdil argumenty sťažovateľa týkajúce sa jeho povinnosti umožniť vykonanie daňovej kontroly po uplynutí zákonnej lehoty na jej vykonanie, možnosti správcu dane určiť daňovú povinnosť podľa pomôcok, ako aj skutočnosť, že či sťažovateľ ako súdny exekútor bol osobou podliehajúcou dani z pridanej hodnoty. Najvyšší súd pritom podrobne odôvodnil, ktoré otázky oproti krajskému súdu odlišne právne posudzoval (právne účinky uplynutia lehoty na vykonanie daňovej kontroly ustanovenej v § 30a ods. 7 zákona o správe daní a poplatkov).

Ústavný súd preto konštatuje, že odvolací súd sa zaoberal námietkami sťažovateľa, ktorých posúdenie bolo relevantné na rozhodnutie o veci, pričom jeho závery vyjadrené v odôvodnení napadnutého rozsudku sú dostatočne odôvodnené. Výklad príslušných zákonných ustanovení bol nepochybne v právomoci najvyššieho súdu, pričom nemožno dôjsť k záveru, že by tento výklad zjavne vybočoval z ich zákonného rámca. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iné právne názory, akými sa v tejto veci riadil najvyšší súd, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého

rozsudku a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právne názory najvyššieho súdu svojím vlastnými. Posúdenie odvolaním namietanej zákonnosti postupu a rozhodnutia daňových orgánov v nadväznosti na závery súdu prvého stupňa bolo v právomoci najvyššieho súdu. Jeho závery v posudzovanej časti nevykazujú známky svojvôle a sú aj akceptovateľným spôsobom odôvodnené, a preto napadnutým rozsudkom nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že reálne uplatnenie a garantovanie základného práva na súdnu ochranu neznamena ani právo na úspech v konaní, ale ani nárok na to, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (m. m. IV. ÚS 340/04, IV. ÚS 184/05).

Ústavný súd sa zaoberal aj ďalšou námietkou sťažovateľa spočívajúcou v tvrdení, že najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku nereagoval na jednu z jeho odvolacích námietok, podľa ktorej boli postup a rozhodnutia daňových orgánov nezákonné z dôvodu, že oznámenie o pokračovaní daňovej kontroly nebolo doručené sťažovateľovi, ale len jeho právnomu zástupcovi JUDr. E. K., ktorého ale nespĺnomocnil na zastupovanie v daňovej kontrole. Zo zistení ústavného súdu vyplynulo, že najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku skutočne nezaoberal touto námietkou sťažovateľa.

Za týchto okolností bolo úlohou ústavného súdu posúdiť, či táto skutočnosť by po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohla zakladať dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd v tejto súvislosti považoval za potrebné poukázať na svoju judikatúru, podľa ktorej rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok.

V odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa sa v súvislosti s rozoberanou námietkou sťažovateľa uvádza:

«... plnomocenstvom zo dňa 25. 6. 2003 splnomocnil advokáta JUDr. E. K. iba na zastupovanie v daňovom konaní, kým správca dane toto plnomocenstvo vzťahoval aj na daňovú kontrolu a JUDr. E. K. v rozpore s plnomocenstvom doručil oznámenie zo dňa 4. 5. 2006 č. 709/320/15203/2006. Podľa obsahu plnomocenstva zo dňa 25. 6. 2003 žalobca splnomocnil JUDr. E. K. „na všetky úkony a právne úkony na zastupovanie v daňovom konaní a na všetky právne úkony v konaní pred súdom vo veciach daňových, obchodných a občianskoprávných“. Z textu plnomocenstva nevyplýva, aby plnomocenstvo sa vzťahovalo aj na daňovú kontrolu. Skutočnosť, že list správcu dane zo dňa 4. 5. 2006 č. 709/320/15203/06, ktorého obsahom bolo oznámenie o pokračovaní v začatej daňovej kontrole dňa 12. 5. 2006 v sídle žalobcu bol doručený JUDr. E. K., nemala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, pretože žalobca dňa 12. 5. 2006 sa v sídle exekútorského úradu nenachádzal z dôvodu študijných povinností (príprava na štátne záverečné skúšky), neuskutočnenie daňovej kontroly dňa 12. 5. 2006 teda nebolo dôsledkom nesprávneho doručovania listu zo dňa 4. 5. 2006 JUDr. E. K., ale prekážkou na strane žalobcu. Osobná prítomnosť daňového subjektu pri daňovej kontrole vzhľadom na jej charakter je pritom nevyhnutná.»

Z citovaného vyplýva, že súd prvého stupňa na uvedenú námietku reagoval, pričom jeho závery sú podľa názoru ústavného súdu primeraným spôsobom odôvodnené a nemožno ich považovať za arbitrárne. V konkrétnych okolnostiach prípadu ústavný súd považoval za dôležitú najmä tú skutočnosť, že podľa záverov súdu prvého stupňa samotné nesprávne doručenie písomnosti osobe, ktorá nebola splnomocnená na zastupovanie sťažovateľa v daňovej kontrole správcou dane, nemalo vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, t. j. nespôsobilo sťažovateľovi ujmu, ktorá by zakladala dôvod na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

V nadväznosti na túto námietku sťažovateľa ústavný súd považoval za potrebné poukázať na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j.

s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 119/03, IV. ÚS 115/03). Požiadavka na odôvodnenie súdnych rozhodnutí je jednou zo záruk spravodlivého procesu. Nemožno ju však chápať ako povinnosť všeobecného súdu reagovať na každý návrh, námietku alebo pripomienku účastníka konania (aj keď by ich účastník konania považoval za podstatné), ale len na tie, ktoré sú významné pre rozhodnutie o veci. Z obdobných východísk vychádza aj judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý napr. v rozhodnutí *Hiro Balani v. Španielsko* z 9. decembra 1994 uviedol, že rozsah povinnosti odôvodniť rozhodnutie sa môže meniť podľa jeho povahy, a preto musí byť posudzované s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každého prípadu, pričom povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd zdôraznil, že aj keď sa najvyšší súd nezaoberal v odôvodnení napadnutého rozsudku s námietkou sťažovateľa spočívajúcou v tvrdení, že oznámenie o pokračovaní daňovej kontroly nebolo doručené sťažovateľovi, ale len jeho právnomu zástupcovi (ktorý navyše nebol splnomocnený zastupovať sťažovateľa vo veci daňovej kontroly), čo malo zakladať dôvod nezákonnosti postupu a rozhodnutí daňových orgánov, nemožno toto pochybenie najvyššieho súdu považovať za tak závažné, že by odôvodňovalo záver o porušení jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd považoval za podstatnú totiž skutočnosť, že postup najvyššieho súdu vo veci sťažovateľa nesmeroval k odopretiu súdnej ochrany, pričom napadnutý rozsudok najvyššieho súdu možno ako celok z ústavného hľadiska hodnotiť ako ústavne akceptovateľný a udržateľný. Ústavný súd v tejto súvislosti poukázal na svoj právny názor, podľa ktorého k iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

Ústavný súd považoval za potrebné reagovať aj na námietku sťažovateľa, podľa ktorej v jeho veci nerozhodovali príslušné územné finančné orgány. Z odvolania

sťažovateľa podaného proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 6 S 129/2007 z 2. októbra 2008, ako aj z označeného rozsudku krajského súdu ústavný súd zistil, že táto námietka nebola súčasťou jeho odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa. Za týchto okolností nemal najvyšší súd v rámci odvolacieho konania právny dôvod zaoberať sa touto námietkou sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v danom prípade chýba príčinná súvislosť medzi sťažovateľom napadnutým postupom a rozsudkom najvyššieho súdu a ním uplatnenou námietkou v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti aj vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľa.

Vzhľadom na uvedené zistenia a závery ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. decembra 2009